# بررسی ریسک فاکتورهای موثر بر بروز آسیب های اجتماعی در بین دانشجویان ساکن خوابگاه در دانشگاه های دولتی شهر ایلام در سال ۱۳۹۴

خسرو شیرینی[۱]، فریبا نظرپور[۲]، سمیرا سلیمانی[۳]، مهرداد کاظمی[۴]، مقداد کاظمی[۵*]، وحید حاتمی[۶]، مهشید تاب[۷]

۱) گروه مدیریت آموزشی، آموزش و پرورش شهرستان ایلام، ایلام، ایران

۲) گروه پرستاری، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

۳) گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

۴) گروه مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

۵) گروه مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۶) گروه چشم پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۷) گروه پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

**تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۱۱/۳۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۰/۱۰**

## چکیده

***مقدمه:*** آسیب های اجتماعی، رفتار یا عملی می باشند که با ارزش های جامعه در تعارض است و می تواند باعث اختلال در کارکرد فرد، خانواده و جامعه شود. این مطالعه با هدف بررسی عوامل موثر بر بروز آسیب های اجتماعی در دانشجویان خوابگاهی انجام گرفت.

***مواد و روش ها:*** این پژوهش، یک مطالعه توصیفی-تحلیلی از نوع مقطعی می باشد که در سال ۱۳۹۴ برروی ۳۳۷ نفر از دانشجویان خوابگاهی دانشگاه های دولتی شهر ایلام انجام گرفت. جهت جمع آوری داده ها از پرسش نامه محقق ساخته(۶۹ سوال) استفاده شد. برای بررسی روایی ابزار از روایی صوری، ضریب نسبی روایی محتوا(CVR)، شاخص روایی محتوا(CVI) استفاده شد. در این مطالعه مقدار CVI برابر با ۰/۸۵، CVR برابر با ۰/۷۶ به دست آمد. اعتباریابی پرسش نامه هم با ضریب آلفای کرونباخ ارزیابی شد که مقدار آن ۰/۸۷ به دست آمد. سپس داده ها وارد نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۰ گردید و برای توصیف و تحلیل داده ها به ترتیب از روش های آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده گردید.

***یافته های پژوهش:*** آزمون کای دو برای آسیب روابط نامشروع با جنسیت، اختلاف معناداری را نشان داد($P<0.05$). بین متغیرهای وضعیت دوستان، گوشه گیر بودن، عدم آشنایی کافی در رابطه با مهارت های زندگی و کمبود امکانات علمی و آموزشی در خوابگاه ها نیز با بروز آسیب های اجتماعی در جامعه مورد مطالعه ارتباط معنادار یافت شد($P<0.05$).

***بحث و نتیجه گیری:*** در این مطالعه، مشکلات خانوادگی، سابقه افسردگی، وجود گروه همسالان و دوستان و دور بودن از خانواده، مهم ترین فاکتورهای تاثیرگذار بر بروز آسیب های اجتماعی در دانشجویان معرفی شدند. لذا تدوین استراتژی های مناسب به منظور جلوگیری از بروز آسیب های اجتماعی پیشنهاد می شود.

**واژه های کلیدی:** ریسک فاکتور، آسیب اجتماعی، دانشجویان، خوابگاه

* نویسنده مسئول: گروه مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

*Email: kazemy.meghdad@gmail.com*

Copyright © 2019 Journal of Ilam University of Medical Science. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution international 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material, in any medium or format, provided the original work is properly cited.



[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]

## مقدمه

انسان ها در فراز و نشیب های تاریخ همیشه از دردها و آسیب های اجتماعی بسیاری رنج برده اند و همواره در جستجوی یافتن علل و انگیزه های آن ها بوده اند تا راه ها و شیوه هایی را برای رهایی از این آسیب ها پیدا کنند(۱). از لحاظ لغوی، آسیب به معنای عیب، ضعف و ناتوانی در برابر ناملایمات، بدون دفاع و به همراه شکنندگی در معرض خطر می باشد(۲). آسیب اجتماعی به هر نوع رفتار و عمل فردی یا جمعی اطلاق می شود که با ارزش ها و هنجارهای شناخته شده و مورد پذیرش جامعه در تعارض بوده و در نتیجه با منع قانونی و یا قبح اخلاقی و اجتماعی رو به رو می گردد(۳،۴). به عبارتی آسیب های اجتماعی همانا ناهنجارها و نابسامانی های اجتماعی نظیر بیکاری، سرقت، فرار از خانه، فقر، اعتیاد، خودکشی، می خواری، ولگردی، زورگیری، گدایی، طلاق، خودکشی، بی احترامی به والدین، عدم احساس و کمک به همنوع، مسائل جنسی و غیره می باشد(۱).

مطالعات متعدد به بررسی وضعیت سلامت روان و عوامل موثر بر آن و ارتباط آن با آسیب های اجتماعی پرداخته اند. در مطالعه ای به بررسی رابطه بین سلامت روان با ریسک فاکتورهایی نظیر رشته تحصیلی دانشجویان و علاقه آن ها به رشته تحصیلی، اختلالات خواب، اضطراب اجتماعی، افسردگی و حمایت اجتماعی پرداخته اند(۵).

در مطالعه ای دیگر مشخص شد که میزان مشکلات روانی و آسیب های اجتماعی در زنان بیشتر از مردان است(۶). بر اساس نتایج بررسی های مختلف، با افزایش سن و مقطع تحصیلی، مشکلات و آسیب های اجتماعی و روانی در دانشجویان بیشتر شده است(۷). آسیب های اجتماعی قابل کنترل و پیشگیری می باشند. بنا بر این، کنترل پذیری آسیب های اجتماعی، اهمیت یافته های علمی برای شناخت علمی عوامل زمینه ساز آن ها در جامعه به منظور مقابله صحیح جهت درمان و یا پیشگیری از گسترش و پیدایش آسیب ها را ضروری و پر اهمیت می سازد(۴).

یکی از اقشار جامعه که به میزان بیشتری در معرض ابتلا به آسیب های روانی و اجتماعی هستند دانشجویان می باشند. به طوری که بررسی های انجام گرفته نشان داده است که دانشجویان از قشرهای مستعد آسیب پذیر در جامعه هستند و مواردی مانند مصرف سیگار، مواد اعتیادآور طبیعی، صنعتی و شیمیایی، مصرف الکل، افسردگی، خودکشی و نظایر آن در نزد جوانان و دانشجویان نگران کننده و رو به افزایش است(۱۰،۴-۸). بنا بر این، پرده پوشی و پاک کردن مسئله تنها موجب تسریع رشد و افزایش میزان و شدت این آسیب ها و تبدیل نمودن آن به یک بحران همه جانبه در جامعه می گردد(۱۱).

با توجه به این که دانشجویان به عنوان نیروی جوان، فعال و از گردانندگان اصلی نقش های اجتماعی در بخش های مختلف جامعه محسوب می شوند و به دلایل متعدد از جمله شرایط سنی، زندگی در خوابگاه، ارتباط با همسالان، دوری از خانواده و سایر عوامل، به میزان بیشتری در معرض ابتلا به آسیب های اجتماعی قرار دارند و این که درگیر شدن نسل جوان و فعال در این مشکلات، منجر به هدر رفتن منابع مالی و اقتصادی کشور خواهد شد لذا این مطالعه با هدف بررسی وضعیت آسیب های اجتماعی و تعیین عوامل موثر بر آن در میان دانشجویان مقیم در خوابگاه های دانشگاه های دولتی انجام گرفت.

## مواد و روش ها

مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی-تحلیلی و از نوع مقطعی می باشد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویانی(پسر و دختر) که در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳(نیمسال اول و دوم)، در خوابگاه های دانشجویی دانشگاه های دولتی شهر ایلام سکونت داشتند، تشکیل دادند که تعداد آن ها برابر با ۳۳۲۴ نفر بود. در این مطالعه، انتخاب نمونه ها به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای متناسب با حجم جامعه مورد مطالعه و با استفاده از فرمول کوکران(با دقت ۰/۰۵ و ضریب اطمینان ۹۵ درصد) انجام شد. بر این اساس و با توجه به فرمول کوکران، تعداد نمونه هایی که برای انجام مطالعه در نظر گرفته شد، برابر با ۳۳۷ نفر(۱۹۸ دختر و ۱۳۹ پسر) تعیین گردید.

در این مطالعه به منظور جمع آوری داده ها، از یک پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد، که مشتمل بر



[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]

۶۹ سوال بود که این سوالات شامل حیطه های مختلفی نظیر مشخصات دموگرافیک، مسائل اقتصادی، روانی و اجتماعی، علمی و فرهنگی و مسائل سیاسی بود. به منظور بررسی مناسب بودن پرسش نامه برای مطالعه حاضر، از شاخص روایی استفاده شد. روایی اصطلاحی است که به هدفی که آزمون برای تحقق بخشیدن به آن درست شده است اشاره می کند. به عبارتی، آزمونی دارای روایی است که برای اندازه گیری آن چه مورد نظر است مناسب باشد. بنا بر این برای بررسی روایی پرسش نامه، از روایی صوری(استفاده از نظر متخصصان)، ضریب نسبی روایی محتوا(CVR)، شاخص روایی محتوا(CVI) استفاده شد. CVI به صورت تجمیع امتیازات موافق برای هر آیتم که امتیاز «مرتبط اما با نیاز به بازبینی» و «کاملاً مرتبط» را کسب کرده اند تقسیم بر تعداد کل متخصصان محاسبه شد و برای تعیین CVR از متخصصان درخواست شد تا هر آیتم را براساس طیف سه قسمتی «ضروری است»، «مفید است ولی ضرورتی ندارد» و «ضرورتی ندارد» بررسی نمایند، سپس پاسخ ها در فرمول مربوط به CVR قرار گرفت و مقدار آن محاسبه شد. در این مطالعه بر اساس بررسی های انجام شده، مقدار CVI برابر با ۰/۸۵ به دست آمد که با توجه به این که مقدار آن از ۰/۷۹ بالاتر بود بنا بر این نشاندهنده تایید روایی محتوایی مقیاس است. هم چنین مقدار CVR نیز برابر با ۰/۷۶ به دست آمد که حاکی از این است که اعتبار محتوایی این پرسش نامه، مورد تایید می باشد. برای تعیین پایایی پرسش نامه هم از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که مقدار آن، برابر با ۰/۸۷ به دست آمد(۱۵-۱۳).

به منظور انجام مطالعه، ابتدا اهداف تحقیق برای هر یک از افراد مورد مطالعه تشریح و آموزش لازم در خصوص نحوه پر کردن پرسش نامه ارائه گردید و سپس داده های جمع آوری شده(دموگرافیک و تخصصی پرسش نامه) وارد نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۰ گردید و در نهایت برای توصیف داده ها از روش های آمار توصیفی و هم چنین از آزمون های آمار استنباطی نظیر مجذور کای و t مستقل جهت تعیین ارتباط و تفاوت سنجی بین متغیرهای موثر در بروز آسیب های اجتماعی با متغیرهای زمینه ای و دموگرافیک، جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شد.

## یافته های پژوهش

این مطالعه بر روی ۳۳۷ دانشجو(۱۹۸ دختر و ۱۳۹ پسر) ساکن خوابگاه های دولتی شهر ایلام انجام گرفت که از این تعداد، ۵۸/۸ درصد(۱۹۸ نفر) جنس مونث و ۴۱/۲ درصد(۱۳۹ نفر) جنس مذکر، هم چنین ۸۳/۱ درصد از جامعه مورد مطالعه را افراد مجرد و ۱۶/۹ درصد را افراد متاهل تشکیل دادند. رنج سنی افراد مورد مطالعه نیز بین ۱۹ تا ۲۸ سال با میانگین و انحراف معیار ۳/۶۴±۲۳/۱۴ سال به دست آمد. از تعداد ۳۳۷ دانشجویی که در این مطالعه شرکت کردند ۲۹۷ نفر (۸۱/۱۳ درصد) در مقطع تحصیلی لیسانس و تعداد ۴۰ نفر(۱۸/۸۷ درصد) هم در مقطع تحصیلی فوق لیسانس یا معادل فوق لیسانس و بالاتر از آن مشغول به تحصیل بودند.

در این مطالعه میزان شیوع آسیب های اجتماعی در میان دانشجویان مورد مطالعه به طور کلی برابر با ۱۰/۸۷ درصد گزارش شد. هم چنین در این مطالعه به بررسی وضعیت آسیب های اجتماعی نظیر مصرف سیگار، مصرف مواد مخدر طبیعی و صنعتی، دارا بودن سابقه افسردگی، تمایل و یا اقدام به خودکشی در بین دانشجویان دختر و پسر شرکت کننده در مطالعه پرداخته شد که اطلاعات مربوط به این بررسی در جدول شماره ۱ آمده است.

[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]

**جدول شماره ۱. توزیع وضعیت آسیب های اجتماعی بر حسب جنس افراد شرکت کننده در مطالعه**

| نوع آسیب | توزیع آسیب های اجتماعی | | | مجذور کای | P |
|---|---|---|---|---|---|
| | کل(درصد) | دختر(درصد) | پسر(درصد) | | |
| مصرف سیگار | ۱۲/۲ | ۹/۸ | ۱۵ | ۲/۱۵۵ | ۰/۱۴۲ |
| مواد مخدر طبیعی | ۴/۵ | ۳/۸ | ۵/۲ | ۰/۳۹۹ | ۰/۳۵۵ |
| مواد مخدر صنعتی | ۴/۳ | ۳/۶ | ۵/۸ | ۰/۳۹۹ | ۰/۵۲۸ |
| سابقه افسردگی | ۱۷/۲ | ۱۷/۹ | ۱۶/۳ | ۰/۱۴۹ | ۰/۴۰۶ |
| تمایل به خودکشی(افکار خودکشی) | ۱۸/۷ | ۱۷/۴ | ۲۰/۳ | ۰/۴۵۳ | ۰/۲۹۷ |
| اقدام به خودکشی | ۵/۷ | ۵/۴ | ۵/۹ | ۰/۰۳۱ | ۰/۵۲۱ |
| روابط نامشروع | ۱۳/۴ | ۷/۶ | ۲۰/۳ | ۱۱/۵۵۹ | ۰/۰۰۱ |

آزمون مجذور کای بین وضعیت آسیب های اجتماعی نظیر مصرف سیگار، مصرف مواد مخدر طبیعی و صنعتی، دارا بودن سابقه افسردگی، تمایل و یا اقدام به خودکشـــی با جنسیت دانشجویان، اختلاف معنی داری را نشان نداد($P>0.05$) و تنها در آسیب روابط نامشروع بین دو جنس اختلاف معنی داری وجود داشت($P<0.05$)(جدول شماره ۱). به طوری که داشتن روابط نامشروع در جنس مذکر بیشتر از مونث بود($P<0.05$). یافته های این مطالعه نشان داد که در مجموع ۱۳/۴ درصد افراد شرکت کننده در این مطالعه (۷/۶ درصد از دختران و ۲۰/۳ درصد از پسران) روابط نامشروع داشته اند.

در این مطالعه از آزمون کای دو برای تعیین تاثیر و بررسی ارتباط بین آسیب های اجتماعی سه گانه شامل استعمال سیگار، مواد اعتیاد آور طبیعی و مواد اعتیادآور صنعتی و شیمیایی با متغیرهای دموگرافیک و زمینه ای استفاده شد که نتایج این آزمون در جدول شماره ۲ آورده شده است.

**جدول شماره ۲. نتایج آزمون کای دو برای بررسی ارتباط بین آسیب های اجتماعی سه گانه با متغیرهای زمینه ای و دموگرافیک در بین افراد شرکت کننده در مطالعه**

| متغیر | آسیب های اجتماعی سه گانه | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | استعمال سیگار | | مواد اعتیادآور طبیعی | | مواد اعتیادآور صنعتی و شیمیایی | |
| | مجذورکای | P | مجذور کای | P | مجذور کای | P |
| جنس | ۲/۱۵۵ | ۰/۱۴۲ | ۰/۳۹۹ | ۰/۳۵۵ | ۰/۳۹۹ | ۰/۵۲۸ |
| سن | ۳/۴۶۸ | ۰/۳۲۵ | ۰/۴۴۳ | ۰/۶۹۵ | ۰/۸۸ | ۰/۹۹۳ |
| وضعیت تاهل | ۲۵/۶۰۸ | ۰/۰۰۱ | ۰/۰۰۶ | ۰/۲۳ | ۱۵/۳۵ | ۰/۰۰۱ |
| دوره تحصیلی | ۳/۶۸۷ | ۰/۴۵ | ۱/۵۰۰ | ۰/۸۲۷ | ۱/۵۲۹ | ۰/۸۲۱ |
| محل سکونت | ۰/۷۶۳ | ۰/۷۶۳ | ۰/۰۲۱ | ۰/۵۹۱ | ۰/۱۶۴ | ۰/۱۶۴ |
| بومی-غیربومی | ۰/۱۰۳ | ۰/۷۴۹ | ۰/۹۳۶ | ۰/۰۴۴ | ۲/۹۴۹ | ۰/۸۶ |
| درآمد ماهیانه خانواده | ۴۶/۸۳۷ | ۰/۰۰۱ | ۴۰/۵۵۰ | ۰/۰۰۱ | ۳۷/۹۳۴ | ۰/۰۰۱ |
| سواد پدر | ۳۲/۷۶۶ | ۰/۰۰۱ | ۴۹/۱۶۲ | ۰/۰۰۱ | ۳۷/۴۱۳ | ۰/۰۰۱ |
| سواد مادر | ۲۶/۹۹۰ | ۰/۰۰۱ | ۳۷/۴۹۳ | ۰/۰۰۱ | ۵۱/۶۷۱ | ۰/۰۰۱ |
| نوع منزل مسکونی | ۱۵/۵۲۶ | ۰/۰۰۴ | ۲۵/۲۶۰ | ۰/۰۰۱ | ۲۸/۴۵۲ | ۰/۰۰۱ |
| تعداد فرزندان خانواده | ۳/۲۷۴ | ۰/۶۵۸ | ۷/۱۳۱ | ۰/۲۱۱ | ۴/۴۵۱ | ۰/۴۸۶ |
| والدین در قید حیات | ۰/۳۹۸ | ۰/۳۵۴ | ۴/۳۵۷ | ۰/۲۲۵ | ۱/۳۷۰ | ۰/۷۱۳ |
| وضعیت والدین(مشترک یا جدا) | ۰/۸۶۸ | ۰/۶۴۸ | ۲/۹۱۵ | ۰/۲۲۳ | ۰/۲۱۵ | ۰/۸۹۸ |
| طبقه ی اقتصادی | ۲۵/۸۸۶ | ۰/۰۰۱ | ۳۳/۵۴۰ | ۰/۰۰۱ | ۲۵/۶۰۱ | ۰/۰۰۱ |

یافته های این مطالعه نشان داد که بین سن افراد شرکت کننده با مصرف سیگار، مواد مخدر(طبیعی، شیمیایی و صنعتی) رابطه معنادار وجود ندارد($P>0.05$).

آزمون کای دو رابطه معنادار آماری را بین وضعیت تأهل، درآمد ماهیانه خانواده، سطح تحصیلات والدین، نوع منزل مسکونی، طبقه اقتصادی خانواده با مصرف سیگار و مواد مخدر صنعتی و شیمیایی در بین افراد شرکت کننده در مطالعه نشان داد($P<0.05$)(جدول شماره ۲). هم چنین بر اساس نتایج مطالعه، بین متغیرهای درآمد ماهیانه خانواده، سواد والدین و نوع



[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]

منزل مسکونی با مصرف مواد مخدر طبیعی در بین دانشجویان مورد مطالعه رابطه معنادار آماری یافت شد($P<0.05$).

در این مطالعه به بررسی ارتباط بین متغیرهای مستقل گوناگون در حیطه های مختلف با بروز آسیب های اجتماعی پرداخته شد که خلاصه نتایج حاصل از انجام این بررسی در جدول شماره ۳ آورده شده است.

**جدول شماره ۳. نتایج بررسی ارتباط بین متغیرهای مرتبط با حیطه های مختلف زندگی دانشجویان با آسیب های اجتماعی**

| حیطه | آسیب های اجتماعی بر حسب متغیرهای مستقل | نتایج آزمون | |
|---|---|---|---|
| | متغیرهای مستقل | مجذور کای | P |
| مسائل اقتصادی | امید به آینده شغلی و موفقیت فردی و اجتماعی | ۱۵/۳۸۹ | ۰/۰۰۴ |
| | خشنودی از شرایط اقتصادی | ۳/۵۷۲ | ۰/۱۶۸ |
| | کمبود امکانات علمی خوابگاه | ۱۴/۵۴۸ | ۰/۰۰۴ |
| | کمبود امکانات ورزشی خوابگاه | ۵/۳۱۲ | ۰/۲۵۷ |
| | کمبود وسایل سرگرمی و تفریحی در خوابگاه | ۱/۲۹۷ | ۰/۹۳۵ |
| | کمبود وسایل رفاهی و بهداشتی خوابگاه | ۴/۴۳۳ | ۰/۳۵۱ |
| | رضایت از وضعیت امکانات خوابگاه | ۶/۸۰۵ | ۰/۱۴۷ |
| مسائل روانی و اجتماعی | اعتیاد والدین | ۱۲/۹۴۲ | ۰/۰۰۲ |
| | محرومیت عاطفی | ۳/۵۶۴ | ۰/۶۱۴ |
| | عدم نظارت والدین | ۲۲/۹۸۶ | ۰/۵۲۱ |
| | چونگی تجربه زندگی خانوادگی | ۱۲/۹۵۲ | ۰/۰۰۴ |
| | وضعیت دوستان | ۴۶/۴۳۰ | ۰/۰۰۰ |
| | مصرف مواد | ۳۵/۰۳۶ | ۰/۰۰۱ |
| | تمایل به گوشه گیری | ۲۱/۶۵۹ | ۰/۰۰۱ |
| | سابقه افسردگی | ۳۹/۳۷۰ | ۰/۰۰۱ |
| مسائل علمی و فرهنگی | میزان پایبندی به خدمت به جامعه | ۷/۱۰۸ | ۰/۱۳۰ |
| | میزان پایبندی دینی | ۵/۸۶۲ | ۰/۳۲۰ |
| | میزان فعالیت علمی و پژوهشی | ۱۰/۵۸۵ | ۰/۰۳۲ |
| | کمبود مهارت های زندگی | ۳۸/۴۸۶ | ۰/۰۰۱ |
| | میزان تاثیر عمل مطابق برنامه مشخص | ۱/۷۳۹ | ۰/۷۸۴ |
| | میزان تاثیر برنامه های رسانه ای | ۸/۴۸۸ | ۰/۰۷۵ |
| | میزان مطالعه در شبانه روز | ۲۰/۱۸۰ | ۰/۰۰۰ |
| | کمبود برنامه های دینی در خوابگاه | ۴/۷۰۲ | ۰/۳۰۹ |
| | کمبود برنامه های فرهنگی و هنری در خوابگاه | ۱/۷۳۹ | ۰/۷۸۴ |
| | کمبود سالن مطالعه و کتابخانه در خوابگاه | ۶/۲۴۳ | ۰/۱۳ |
| مسائل سیاسی | تمایل به مهاجرت از کشور | ۱۰/۳۶۵ | ۰/۰۶۶ |
| | خشنودی از شرایط سیاسی و اجتماعی | ۱/۳۲۷ | ۰/۱۷۰ |

با توجه به نتایج جدول شماره ۳ مشخص شد که بین اعتیاد والدین با مصرف سیگار و سایر مواد اعتیادآور با دانشجویان، اعتیاد والدین با تمایل به خودکشی و نیز مصرف مواد در افراد شرکت کننده در مطالعه ارتباط معنادار آماری یافت شد($P<0.05$). هم چنین بین وضعیت دوستان، گوشه گیری، مصرف مواد اعتیادآور، سابقه افسردگی، کمبود مهارت های زندگی، امید به آینده شغلی و موفقیت فردی و اجتماعی، چگونگی تجربه زندگی خانوادگی، میزان مطالعه در شبانه روز و کمبود امکانات علمی در خوابگاه با آسیب های اجتماعی در دانشجویان مورد مطالعه ارتباط معنادار آماری یافت شد($P<0.05$).

آزمون کای دو بین آسیب های اجتماعی دانشجویان با میزان پایبندی دانشجویان به خدمت به جامعه، تمایل دانشجویان به مهاجرت از کشور، پایبندی دینی، میزان فعالیت علمی دانشجویان و میزان پایبندی به برنامه مشخص رابطه معنادار آماری را نشان نداد($P<0.05$).

## بحث و نتیجه گیری

با وجود این که در بسیاری از مطالعات انجام شده در موضوع آسیب های اجتماعی، معمولاً به یک یا دو مورد از این آسیب ها پرداخته اند، ولی در مطالعه حاضر



[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]

مجموع آسیب های مهم اجتـــماعی و علل و عوامل آن ها در دانشجویان مورد توجه قرار گرفت.

یافته های این مطالعه در رابطه با عوامل مرتبط با خوابگاه نشان داد که بین میزان ابتلای دانشجویان به آسیب های اجتماعی با کمبود امکانات علمی(سالن مطالعه، کتابخانه و سایت علمی)، برنامه های ورزشی و رفاهی، برنامه های فرهنگی و هنری و نیز کمبود برنامه های دینی و مذهبی در خوابگاه ها ارتباط وجود نداشت. با این حال، نتایج این مطالعه در خصوص عوامل فوق نشان داد که بیش از ۸۰ درصد دانشجویان عدم رضایت خود را از برنامه ها و امکانات خوابگاه خویش اعلام نموده اند و نیز بیش از ۸۰ درصد از آنان میزان تاثیر کمبود این امکانات در بروز آسیب های اجتماعی دانشجویان خوابگاه را بالاتر از حد متوسط ارزیابی نموده اند.

هم چنین در این مطالعه بین ابتلای دانشجویان به آسیب های اجتـــماعی و برنامـــه های رســـانه ای (شبکه های ماهواره ای، مجازی و غیره) رابـــطه معنی دار آماری وجود ندارد. این در حالی است که بر اساس یافته های مطالعه حاضر، ۸۰/۵ درصد از اعضای نمونه، میزان تاثیر این رسانه ها در بروز آسیب های اجتماعی در دانشجویان را در حد متوسط به بالا اعلام نموده اند.

در این مطالعه میزان شیوع مصرف سیگار در دانشجویان مورد مطالعه در حدود ۱۲/۲ درصد گزارش شد که با نتایج مطالعات انجام گرفته توسط بشارت و همکاران(۱۶)، بیدل و همکاران(۱۷) و سیام و همکاران(۱۸)، که میزان شیوع مصرف بین ۸ تا ۱۴ درصد را نشان داده بودند هم خوانی داشت. اما با نتایج مطالعه ترقی خواه و همکاران(۱۹) که میزان شیوع مصرف سیگار را ۳۰ تا ۶۰ درصد در بین دانشجویان اعلام کرده بودند، هم خوانی نداشت. که از دلایل این تفاوت می توان به متفاوت بودن ابزار گردآوری داده ها در دو مطالعه و هم چنین بالا بودن جمعیت مورد بررسی در مطالعه ترقی خواه نسبت به مطالعه حاضر اشاره نمود. در مطالعه ترقی خواه و همکاران دانشجویان مورد بررسی شامل ۲۹۹۷ دانشجوی مقطع کارشناسی بود در حالی که در مطالعه حاضر تعداد افراد مورد مطالعه برابر با ۳۳۷ دانشجو در مقاطع مختلف تحصیلی از کاردانی تا دکـــترای تخصـــصی و حتی دانشجویان رشته های پزشکی و دندان پزشکی بودند.

میزان شیوع مصرف مواد مخدر طبیعی در مطالعه حاضر در حدود ۴/۵ درصد گزارش شد که با نتایج حاصل از مطالعه سیام و همکاران(۱۸) و رضاخانی مقدم و همکاران(۸) که میزان شیوع آن را بین ۴/۹ تا ۶/۴ درصد گزارش کرده بودند، هم خوانی داشت. اما با نتایج مطالعات فورد و همکاران در دانشگاه مدیسون آمریکا(۲۰) که میزان شیوع آن را بالا گزارش کرده بودند هم خوانی نداشت. از دلایل این عدم هم خوانی می توان به غیر قانونی بودن این مواد در داخل ایران و اعتقادات مذهبی ایرانیان در مورد عدم مصرف این مواد و باورهای فرهنگی مردم و هم چنین مرسوم بودن مصرف سایر مخدرها(از قبیل قرص ها، کوکائین، ماری جوانا و نظایر آن) در جوامع غربی اشاره کرد(۸).

در خصوص شیوع مصرف مواد مخدر شیمیایی و صنعتی در بین دانشـــجویان، نتـــایج این مطالعه با یافته های طارمیان و همکاران(۲۱) که میزان مصرف این مواد را در پسران بیش از دختران نشان داده است، هم خوانی ندارد. در این مطالعه بین مصرف مواد مخدر با جنسیت، رابطه ای یافت نشد که با نتایج اکثر مطالعات انجام گرفته در داخل و خارج از ایران هم خوانی نداشت. یکی از دلایل این نتیجه گیری این است که استعمال سیگار و ســـایر مواد مخدر توسط خانم ها، یک رفتار غیر اجتماعی محسوب می شود و همین امر باعث مصرف کمتر مواد توسط آنان می گردد(۴،۸،۱۷،۲۲).

نتایج این مطالعه در خصوص سابقه افسردگی و تمایل به افسردگی در بین دانشجویان مورد مطالعه، با هیچ یک از مطالعات بررسی شده هم خوانی نداشت. مولوی و رسول زاده افسردگی را مهم ترین عامل گرایـــش به مـــصرف مواد مخدر در جوانان اعلام نموده اند(۲۳). به نظر می رسد که یکی از مهم ترین دلایل این عدم تطابق، عدم شناخت کافی دانشجویان از افسردگی باشد. هر چند که در این مطالعه، علائم و چگونگی تشخیص افسردگی از طریق مجریان و پرسشگران به اعضای نمونه آموزش داده شد.



[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]

نتایج مطالعه حاضر در خصوص میزان تمایل دانشجویان عضو نمونه به خودکشی(افکار خودکشی)، با یافته های مطالعه استیون جی گاریو و همکاران(۲۴) و هم چنین با نتایج مطالعه میرزایی و علیزاده(۹) که میزان آن را چندین برابر مطالعه حاضر گزارش کرده اند هم خوانی نداشت. از علل این تفاوت می توان به نوع پرسش نامه مورد استفاده و هم چنین وجود تفاوت های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی این مطالعات با مطالعه حاضر اشاره کرد. هم چنین تغییر شرایط در طول زمان را می توان از علل افزایش شیوع این افکار در میان دانشجویان در نظر گرفته شود.

در مجموع، ۶ درصد از افراد شرکت کننده در این مطالعه مشروبات الکی مصرف می کردند. این میزان پائین تر از نتایج به دست آمده در برخی از مطالعات داخلی است. به علاوه، در بررسی مطالعات خارجی مشخص شد که میزان مصرف مشروبات الکلی در بین دانشجویان آن جوامع به دلایل فرهنگی بسیار بالاتر است(۲۵). از دلایل این عدم هم خوانی می توان به غیر قانونی بودن این مواد در داخل ایران و اعتقادات و ارزش های فرهنگی، مذهبی و سنتی ایرانیان در مورد عدم مصرف این مواد و مرسوم بودن مصرف الکل و مواد مشابه در جوامع غربی اشاره کرد(۸).

در این مطالعه بین سن افراد شرکت کننده با مصرف سیگار، مواد مخدر(طبیعی، شیمیایی و صنعتی) رابطه معناداری یافت نشد که از این نظر با نتایج مطالعات انجام گرفته توسط بشارتی و همکاران(۱۶)، باقیانی و همکاران(۲۶)، خانی مقدم و همکاران(۸) و دادخواه و همکاران(۲۷) هم خوانی داشت.

یکی از نتـــایج این مطالعه، تعیین ارتباط بین آسیب های اجتماعی(تجمیع آسیب ها) با امید به آینده شغلی و موفقیت فردی و اجتماعی در میان دانشجویان بود که با نتایج مطالعه بیدل و همکاران(۱۷) و ریوپاچ و همکاران هم خوانی داشت(۲۸).

یافته های این مطالعه بین آسیب های اجتماعی دانشجویان با میزان پایبندی دانشجویان به اعتقادات مذهبی و اجتماعی رابطه معنادار را نشان نداد که با نتایج مطالعه رضاخانی مقـــدم و همـــکاران(۸) و سید فاضل پور و همکاران(۲۹) مطابقت ندارد. بر اساس نتایج مطالعات مختلف، دانشجویانی که اعتقادات مذهبی قوی دارند و نماز می خوانند کمتر به مصرف مواد می پردازند. بنا بر این می توان گفت که داشتن اعتقادات مذهبی قوی و متعهد بودن به عقاید مذهبی، خود عامل مهم بازدارنده در مصرف مواد می باشد

بین آسیب های اجتماعی دانشجویان و وضعیت دوستان آنان در این بررسی رابطه معنی دار آماری یافت شد که با یافته های مطالعات انجام گرفته توسط ریوپاچ و همکاران(۲۸)، آیبارا و همکاران(۳۰) و هم چنین با نتایج مطالعه رضاخانی مقدم و همکاران(۸) هم خوانی داشت. در این مطالعات، دوستان و گروه های همسالان به عنوان مهم ترین علت مصرف مواد معرفی شدند.

هم چنین، بین وضعیت آسیب های اجتماعی دانشجویان مورد مطالعه با میزان مطالعه آنان در شبانه روز رابطه معنی دار آماری مشاهده شد. بدین معنی که با افزایش میزان مطالعه دانشجویان در شبانه روز، میزان آسیب های اجتماعی در آن ها کمـــتر مشاهده می شد.

در بخش عوامل خانوادگی، یافته های این مطالعه نشان داد که بین مصرف سیگار، مواد مخدر طبیعی و صنعتی با سواد پدر و مادر رابطه معنی دار آماری وجود داشت. اما، بر خلاف انتظار محققین، بیشترین میزان مصرف کنندگان سیگار و مواد اعتیادآور مربوط به دانشجویانی بود که والدین آنان سواد بالاتری(فوق لیسانس و بالاتر) داشتند. شاید یکی از دلایل آن، شرایط شغلی والدین آن ها و ارتباط کمتر آن ها با فرزندان به دلیل نظارت کمتر بر آنان و یا شرایط اقتصادی بهتر باشد. این نتایج با یافته های آیبارا و همکاران(۳۰) که نشان داده اند بین سواد والدین و مصرف سیگار و مواد اعتیادآور در بین دانشجویان بررسی شده رابطه معنی دار آماری وجود دارد، هم خوانی داشت.

نتایج این مطالعه نشـــان داد که بین وضعیت آسیب های اجـــــتماعی با نوع مـــنزل مسکونی افراد شرکت کننده رابطه معنی دار آماری وجود دارد. دانشجویانی که منزل مسکونی خانوادگی آن ها رهن و یا استیجاری بود، آسیب اجتماعی در آنان بیشتر بود. در



[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]

مقابل، کمترین میزان آسیب مربوط به دانشجویانی بود که خانواده آنان در منزل سازمانی و شخصی سکونت داشتند. این یافته ها با نتایج بررسی سیام و همکاران(۱۸) که بر روی دانشجویان پسر دانشگاه های دولتی شهر رشت انجام گرفته بود، هم خوانی داشت.

بر اساس یافته های این مطالعه، بین آسیب های اجتماعی با تعداد فرزندان خانواده، محل سکونت(شهر یا روستا)، بومی و یا غیربومی بودن، والدین در قید حیات، میزان محرومیت عاطفی از خانواده و عدم نظارت والدین رابطه معنی دار آماری مشاهده نشد که با یافته های مطالعات انجام گرفته توسط باقیانی و همکاران(۲۶)، میرزایی و علیزاده(۹) و دادخواه و همکاران(۲۷) مطابقت نداشت. بر اساس یافته های مطالعات مختلف، خانواده نقش مهمی را در ایجاد و پیشگیری از مصرف مخدرها و جلوگیری از روی آوردن جوانان و نوجوانان به استعمال مواد مخدر دارا می باشد. به عبارتی حمایت عاطفی خانواده از فرزندان به عنوان یک عامل مهم بازدارنده در مصرف مواد مخدر در بین دانشجویان مطرح می باشد(۸).

یافته های این مطالعه نشان داد که بین آسیب های اجتماعی با میزان درآمد ماهیانه خانواده آنان رابطه معنی دار آماری وجود دارد. نتایج این مطالعه با یافته های آیبارا مبنی بر وجود رابطه بین این دو عامل، هم خوانی داشت(۳۰). یافته های مطالعات مختلف بیانگر آن است که تفریح و سرگرمی و کسب لذت، اصلی ترین علل جذب دانشجویان به مصرف مواد مخدر می باشد. خانواده ها به عنوان کانون اصلی تعلیم و تربیت فرزندان، موظف به تامین تفریحات و سرگرمی های سالم جایگزین برای کسب لذت بیشتر از زندگی توسط فرزندان خود می باشند(۸).

نتایج این پژوهش نشان داد که بین ابتلای دانشجویان به آسیب اجتماعی با اعتیاد والدین آنان رابطه معنی داری وجود دارد. بدین معنی که در بین دانشجویان مبتلا به آسیب اجتماعی، بالاترین فراوانی مربوط به دانشجویانی بود که والدین آنان اعتیاد داشتند. این نتایج با یافته های ریوپاچ و همکاران(۳۰)، رضاخانی مقدم و همکاران(۸) و آیبارا(۳۰) مبنی بر مشاهده رابطه معنی دار بین اعتیاد والدین با اعتیاد دانشجویان به مواد اعتیادآور سنخیت داشت. به علاوه، بین تمایل به خودکشی با اعتیاد والدین رابطه معنی دار مشاهده گردید، یعنی تمایل به خود کشی در بین دانشجویانی که والدین معتاد داشتند بیشتر بود. می توان یکی از دلایل این امر را عدم وجود بزرگسال سالم به عنوان الگو در خانواده و هم چنین نبود نظارت کامل در این خانواده ها دانست(۸).

در خاتمه باید خاطر نشان کرد که یافته های این مطالعه، با عنایت به یکسری محدودیت ها به دست آمده است که از آن جمله می توان به پنهان نمودن برخی از آسیب های اجتماعی توسط پاسخ دهندگان اشاره کرد لذا این افراد ممکن است برخی از ملاحظات را در پر کردن پرسش نامه خود، مد نظر قرار داده باشند. بر اساس یافته های مطالعه حاضر، عواملی نظیر داشتن مشکلات خانوادگی، سابقه افسردگی، وجود گروه همسالان و دوستان و دور بودن دانشجویان از محیط امن خانواده به عنوان مهم ترین فاکتورهای تاثیرگذار بر بروز آسیب های اجتماعی در دانشجویان معرفی شدند. تدوین استراتژی های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت در خصوص آموزش، پیشگیری، شناسایی، کنترل و درمان آسیب های اجتماعی دانشجویان و به طور کلی جوانان و نوجوانان به وسیله نهادهای ذیربط اهتمام شود. شفاف سازی آمارها، بهره گیری از یافته های پژوهشی در این خصوص، نهادینه سازی آموزش مهارت های زندگی و حل مسئله، افزایش امکانات و برنامه های علمی، فرهنگی، هنری، ورزشی، ایجاد فرصت های شغلی مناسب و ایمن برای کسب و کار و فراهم نمودن مسکن توسط مسئولین و دستگاه های اجرایی مربوطه، باید به طور جدی در پیشگیری، کاهش، کنترل و درمان آسیب های اجتماعی در دانشجویان و به طور کلی جامعه به کار گرفته شود. هم چنین توصیه می شود پژوهش های کاربردی بیشتری به منظور شناسایی دقیق عوامل موثر بر آسیب های اجتماعی و ارائه راهکارهای کاربردی در این زمینه صورت گیرد.

## سپاسگزاری

این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی شماره ۹۲۷۰۰۱/۲ مصوب معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی ایلام در

[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]

سال ۱۳۹۲ می باشد که بدین وسیله نویسندگان این مقاله، مراتب تشکر و قدردانی خود را از آن معاونت محترم و هم چنین همکاری صمیمانه مسئولین محترم مرکز آسیب های اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی ایلام و دانشـــجویان عضو نمونه که ما را در جمع آوری داده های این مطالعه یاری نمودند، اعلام می دارند.

*References*

1.Syahniar S. Social media fear of missing out psychometrics evaluation based on Indonesian evidence. Int J Phys Con Ser 2018; 1114:90-5. doi.10.1088/1742-6596/1114/1/012095

2.Singh MM, Amiri M, Sabbarwal S. Social media usage positive and negative effects on the life style of Indian youth. Iranian J Soc Sci Hum Res 2017; 5:123-8.

3.Farhan AA, Varghese PA. Social media utilisation among male and female. Soc Sci Hum J2018;29:589-93.

4.Shoja M. [Prevalence and causes of smoking in student dormitories of the University of medical sciences]. Res Res J 2008; 15: 3. (Persian)

5.Mohammadzadeh J, Kosravi A, Akbary M. [Mental health and its determinants among students of Ilam University Iran]. J Health Sys Res 2012; 8: 799-805. (Persian)

6.Moss MS, Hoffman CJ, Mossey J, Rovine M. Changes over 4 years in health, quality of life, mental health, and valuation of life. J Aging Health 2007; 19: 1025-44. doi.10.1177/0898264307308567

7.Yaghobi H, Akbary SZ, Vagharanzaby M. The final report of student's mental health in universities under cover of Ministry of science research and technology Tehran Iran. Cent Couns 2011; 2:80-90.

8.Rezakhanimoghadam H, Shojaeizadeh D, Lashgarara B, Safari H, Taghisavadpour M, Sohbatzadeh R. [Comparison of substance abuse and its causes among students of Tehran University of medical sciences and University of Tehran]. J Health Sys Res 2013; 8: 1300-10. (Persian)

9.Mirzaie SN, Shamsalizadeh N. [Prevalence rate of suicidal thoughts and its related factors in the medical students in Kurdistan University of medical sciences]. Sci J Kurdistan Uni Med Sci 2013; 18:18-26. (Persian)

10.Bataineh MZ. Academic stress among undergraduate students the case of education faculty at King Saud University. Int J Edu 2013; 1:1-7. doi.10.12816/0002919

11.Mahbubimanesh H. [Tamly short on social problems as a matter of public safety]. Law Enforce Knowl Quarterl 2006; 3:3. (Persian)

12.Shaghaghi M. [Construction and validation of a questionnaire for measurement of structural factors affecting University student's plagiarism]. Quarter National Librar Stud Inform Organ2018; 29: 7-37. (Persian)

13.Amiri M, Pourmousavi SM, Sadeghi M. [An investigation into social harms originating in squatter settlement in the district 19 of Tehran municipality from urban managers' perspective]. IUESA 2014; 2: 119-37. (Persian)

14.Safaee A, Dehkordimoghimi B, Tabatabaie S. [Reliability and validity of the QLQ-C30 questionnaire in cancer patients]. Armaghane danesh 2007; 12: 79-88. (Persian)

15.Mortezaei L, Andam R. [The study of validity and reliability of motivations questionnaire for women's participation in recreational water sports]. Appl Res Sport Manage2014; 2: 11-22. (Persian)

16.Bshart A, Ranjbar Noshary F, Rostami R. [Comparing patients with impaired family functioning and family drug use normal people]. J Psychol Edu Sci2008; 38: 3. (Persian)

17.Bidel Z, Nazarzadeh M, Saburmohamadi M. [Smoking stages prevalence of drug abuse and role of associated psychological and social factors a study on male high school students in Ilam city]. J Kerman Uni Med Sci 2014; 21:121-6. (Persian)

18.Siam SH. [Drug abuse prevalence between male students of different universities in Rasht in 2005]. J Med Sci2005; 4:34-40. (Persian)



[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]

19.Taraghijah S, Hamdiyeh M, Yaghoubi N. [Predictors of smoking shisha in public universities]. Pajouhesh Pezeshki 2010; 34: 249-56. (Persian)

20.Ford KH, Oladapo AO, Sterling KL, Diamond PM, Kelder SH, Mcalister A. Assessing the psychometric properties of smoking related attitudes self-efficacy and intention among a diverse population of middle school students. Addic Behavior2013; 38:2378-83. doi.10.1016/j.addbeh.2013.03.015

21.Taremian F, Bolhari J, Pairavi H, Ghazitabatabaeii M. [The prevalence of drug abuse among University students in Tehran]. IJPCP 2008; 13:335-342. (Persian)

22.Abedini S, Kamalzadehtakhti H, Sadeghifar E, Shahrakivahed A. [Cigarette smoking among students of bandar abbas medical sciences University]. Hormozgan Med J 2007; 11: 297-302. (Persian)

23.Moulavi P, Rasoulzadeh B. [A study of the factors of drug abuse tendency in the young population of the city of Ardabil]. J Fundam Ment Health 2004; 6: 49-55. (Persian)

24.Garlow SJ. Depression desperation and suicidal ideation in college students results from the American foundation for suicide prevention college screening project at Emory University. Dep Anx2008; 25:485-8. doi. 10.1002/da.20321

25.Jarnecke AM, South SC. Genetic and environmental influences on alcohol use problems moderation by romantic partner support but not family or friend support. Alcohol Clin Exp Res2014; 38:367-75. doi. 10.1111/acer.12263

26.Baqyany M. Check the status of depression among college students of Nursing and Midwifery, Health and medical university. J Med Edu Dev Cent 2008; 6: 1. (Persian)

27.Dadkhah B. [The prevalence of depression in students of medical sciences]. JFacul Nurs Midwifer 2009; 11. (Persian)

28.Raupach T. Medical students lack basic knowledge about smoking findings from two European medical schools. Nic Tob Res 2009; 11:92-8. doi.10.1093/ntr/ntn007

29.Sayyedfazelpour SF, Moghadamnia MT, Nasirzadeh F. [Study on attitude of students in Guilan University of medical sciences toward smoking]. Sci J Forensic Med 2004; 10: 25-9. (Persian)

30.Ibarra PR, Kitsuse JI. Vernacular constituents of moral discourse an interactionist proposal for the study of social problems. Rout ledge2017;2: 21-54. doi. 10.4324/9781315128153-2

[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]

# Evaluation of the Risk Factors Affecting Social Injuries among Dormitory Students of the State Universities in Ilam during 2016

*Shirini K[1], Nazarpour F[2], Soleimani S[3], Kazemi M[4], Kazemi M[5*], Hatami V[6], Taab M[7]*

**(Received: February 19, 2018 Accepted: December 31, 2019)**

**Abstract**

*Introduction:* Any kind of behavior or practice that conflicts with the values and norms accepted by the community is known as social harm, which can disrupt the function of the individual, the family, and the community. This study aimed to investigate the factors leading to social injuries among dormitory students.

*Materials & Methods:* This descriptive-analytic study was carried out on 337 dormitory students of the state universities in Ilam during 2016. The data were collected using a researcher-made questionnaire with 69 items. Face validity, relative content validity coefficient (CVR), and content validity index (CVI) were used to evaluate the validity of the instrument. In this study, the CVI and CVR were obtained at 0.85 and 0.76, respectively. The reliability of the questionnaire was assessed by Cronbach's alpha coefficient at 0.87. Data were analyzed in SPSS software (version 20) through descriptive statistics to describe the data. Moreover, inferential statistics were used to analyze the data.

*Findings:* The Chi-square test results showed a significant difference between gender and the damage induced by the illegitimate relationship ($P<0.05$). Moreover, social injuries correlated significantly with friend status, being isolated, lack of familiarity with life skills, and lack of academic and educational facilities in dormitories ($P<0.05$).

*Discussion & Conclusions:* In this study, family problems, history of depression, presence of peer group and friends, and being far away from family were the most important factors affecting social harm in students. Therefore, it is suggested to develop appropriate strategies to prevent the emergence of social harms.

*Keywords:* Dormitory, Risk Factor, Social harm, Students

*1.Dept. of Education Management, Education and Training Administration of Ilam, Ilam, Iran*
*2.Dept of Nursing, Faculty of Health, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran*
*3.Dept of Environmental Health, Faculty of Health, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran*
*4.Dept of Occupational Health, Faculty of Health, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran*
*5.Dept of Occupational Health Engineering, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran*
*6.Dept of Ophthalmology, Farabi Hospital, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran*
*7.Dept of Medicine, Faculty of Medicine, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran*
**Corresponding author Email: kazemy.meghdad@gmail.com*



[ Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-11 ]

[ DOI: 10.29252/sjimu.28.2.83 ]